

TƏHSİL QARABAĞA QAYIDIR

Bütün şəhərlərimiz Füzuli kimi olacaq

Oktyabrın 14-də irəliləyən Azərbaycan Ordusu Füzuli rayonunun Qaradağlı, Xatnubulaq, Qarakollu və Xocavənd rayonunun Bulutan, Məlikcanlı, Qırmızıqaya, Dağdöşü, Tağaser kəndlərini işğaldan azad etdi.

Növbəti gün üç rayon ərazisindən Füzuli şəhərinin şərq istiqamətində bir neçə kəndi azad edildi. Şəhər uğrunda gedən döyüşlərin son fazasından öncə, oktyabrın 16-da Xocavənd rayonunun Ağbulaq, Axullu və Xırmancıq kəndlərinin işğalına son qoyuldu.

Füzuli şəhəri mühasirədədir. Nəhayət, oktyabrın 16-dan 17-nə keçən gecə şəhər uğrunda şiddətli döyüş başladı. Düşmən xeyli canlı qüvvə və texnika itirib ərazini tərk etmək məcburiyyətində qaldı. Nəticədə Füzuli rayonunun Qoçəhmədli, Çimən, Musabəyli, Pırəhmədli, Dədəli, İştıqlı, Cuvanlı kəndləri və Füzuli işğaldan tam azad edildi.

Füzuli əməliyyatının Vətən müharibəsində əhəmiyyəti

Əməliyyat nəticəsində Ermənistan ordusu xeyli canlı qüvvə və

texnika itirdi. Üstəlik Füzulinin təmas xəttində yerləşən bir neçə müdafiə xəttinin yarılması Azərbaycan Ordusunun cənub cəbhəsi boyunca irəliləməsi üçün geniş imkanlar yaratdı. Cəbhə xətti Azərbaycanın bu istiqamətdə olan yaşayış məntəqələrindən uzaqlaşdı...

Oktyabrın 17-də qələbə ilə tarixə düşən Füzuli əməliyyatı Azərbaycan Ordusunun İkinci Qarabağ müharibəsində cənub-şərq cəbhəsində baş vermiş ən əhəmiyyətli döyüşlərdən biri olub. Nəticədə, Füzuli rayonunun 18 kəndi, üstəlik Cəbrayıl və Xocavənd rayonunun bir sıra yaşayış məntəqə-

ləri Azərbaycan ordusunun nəzarətinə keçdi.

Təhsil Füzuliyə də gəldi

Füzulidə ilk zəng çalındı, məktəblər açıldı, şagirdlərin səsləri ötrəyə yayıldı. Təhsilin Füzuliyə qayıdışı xəbərini Füzuli şəhəri Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə çalınan zəng xəbər verdi.

Bu da Füzulinin bu günü - Füzuli GÜNÜ

"Bu gün həm Füzulidə, həm bütün başqa şəhər və kəndlərimizdə həyata keçirilən layihələr dünya

miqyasında şəhərsalma prinsiplərinin yeni qaydalarını təsbit edir və bunu təkcə mənə yox, bir çox beynəlxalq ekspertlər qeyd edirlər. Xüsusilə bildiyiniz kimi, Azərbaycanda iki dəfə Milli Şəhərsalma Forumu keçirilib, Ağdam və Zəngilanda və orada bizim bütün layihələrimiz təqdim edilib. Beynəlxalq təşkilatlar bunu çox yüksək qiymətləndirirlər, çünki doğrudan da, burada yaşayış üçün ən gözəl şərait yaradılıb, həm binaların daxili quruluşu, həm mənzillərin daxili dizaynı, həm mərtəbəlilik prinsipi, binaların bir-birindən aralı olması, məsafə, hər şey

gözlənilib. Yəni rahat yaşamaq üçün bütün infrastruktur, şərait var".

Bu da Füzulinin bu günü. "Bizim bütün şəhərlərimiz, bax, Füzuli kimi olacaq" - deyən Prezident İlham Əliyev oktyabrın 17-də Füzuli Şəhəri Günündə Füzuli şəhərinə köçmüş sakinlər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə birinci şəhərsalma layihəsindən xəbər verdi.

Oktyabrın 17-də Azərbaycanda "Füzuli Şəhəri Günü" qeyd edildi, Füzuli uğrunda canını verən şəhid qəhrəmanlar anıldı.

Xocalı sakini, müəllim: "Daha məğrur yeriyyət, daha qürurlu danışırım"

Üç şəhər dəyişən

Xocalı məktəbindən

REPORTAJ

Torpaq yol, inşası başlayan binalar...

Fotoqrafımız sürücüdən məşin Xocalı məktəbinə çatmamış saxlamasını xahiş etdi. Məktəbin geniş planda fotosunu çəkmək üçün düşdük.

- Salam, xoş gəlmisiniz!

Bizi gülümsəyərək qarşılayan Xocalı məktəbinin direktoru Nəvəi Həsənov idi. O, məlumat verərək bildirdi ki, məktəb iki korpusdan ibarətdir və burada fəaliyyət göstərən kollektivin böyük hissəsi Əsgərandə məskunlaşıb: "Məktəbimiz 132 şagird yerlikdir. Xocalıya köçürülmüş 44 ailədən olan uşaqlar burada təhsil alır. Köçürülən ailələrin sayı artıqca, şagirdlərin də sayı artacaq".

İçəri keçərkən sol tərəfdə qapısı açıq olan sifin otağında şagirdlərin müəllimin səsi gəlirdi. Diqqətimizi çəkən sifin doğru yönəldik. Musiqi dərsi

keçirdi, mövzu Azərbaycan xalq musiqiləri idi. Digər sifinlərdə də dərslər davam edirdi. Məktəb dəhlizində 30 ildən çox təcrübəsi olan Xocalı sakini, müəllim Nazilə Məmişova ilə söhbət etdik. O, 1988-ci ildən bu məktəbdə çalışdığı və Xocalı hadisələrinin canlı şahidi olduğunu söylədi:

- "30 yaşım olanda Xocalı hadisələrinin şahidi oldum. İndi 62 yaşımda ata yurduma qayıtmışam. Bu torpaqlarda olmaq məni yenidən güclü hiss etdirir. Daha məğrur yeriyyət, daha qürurlu danışırım (gözləri dolur). Bu gün çox sevinliyəm. Gözlərimi dolduran kədər deyil, yaşadığım hissələrin dərinliyi və aliliyidir".

Nazilə Məmişova ilk müəllimlik fəaliyyətinə elə Xocalı məktəbində başlayıb. Köçkünlük başlayandan sonra Naftalan və Goranboyda müəllimlik fəaliyyətini davam etdirib:

- "İndi məktəbimiz, şagirdlərimiz və müəllimlərimiz üçün də köçkünlük başa çatıb. Sentyabrın 8-dən etibarən öz doğma Xocalıma gəldiyik. Mən və ailəm yenidən öz evimizdə məskunlaşmışıq. 32 il sonra ata yurduma və xatirələrimlə dolu evimə geri dönmək sadəcə arzuum idi. Evimiz əvvəl olduğu yerdə bərpa edilib. Çox qarışıq hissələrdir. Ailəmdən 3 nəfər şəhid olub. Şəhid olan müəllim və şagirdlərimiz də var. İndi isə bu hissələr və ordumuzun yaşatdığı qürurlu Xocalıdayıq", - deyərək, sözlərini yekunlaşdırdı.

Nazilə müəllimin sözlərini dinlədikcə xocalıların nə qədər möhkəm iradəyə sahib olduqları gözələrimin önündə bir daha canlandı. İşğaldan azad olunandan sonra dirçələn bu şəhər təhsili, şagirdləri və müəllimləri ilə birlikdə qürur dolu xoşbəxt həyata qovuşub.

Xocalı məktəbindən ayrılarkən şagirdlərin gülüşləri, müəllimlərin gözlərindəki ümid və qürur dolu baxışlar yaddaşından silinmədi. 32 illik həsrətdən sonra torpaqlarına qayıdan insanlar həm köklü yaraların ağrısını, həm də bu qayıdışın yaratdığı qüruru yaşayırdılar. Bu qayıdış təkcə coğrafi deyil, mənavi bir qayıdış idi - Xocalıya, öz evlərinə və doğma məktəblərinə...

Yətər KƏRİMLİ
Foto: Kənan QAFAROV

Bu yaxınlarda işğaldan azad edilmiş ərazilərə ezam olunmuşduq. Bir neçə məktəbdə tədris prosesini izlədik, müəllim və şagirdlərlə görüşdük. Əzamiyyətin ilk günü Cəbrayıl və Zəngilanda olduq. İkinci gün isə Şuşa, Xankəndi və Xocalı məktəblərinə getməli idik. Şuşa, Xankəndi, Xocalı...

Xocalı deyəndə ürəyim niyə belə titrəyirdi? Axı ilk dəfə idi o torpağa ayaq basırdım. Digər bütün ərazilərdə mediaturalarda olmuşdum, amma Xocalı mənim beynimdə hələ də sirrini qoruyurdu.

Şuşadakı 1 nömrəli tam orta məktəbdə işimizi bitirib, oradan ayrılmaq üzrə idik. Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov tədris prosesini izləyib, şagirdlərlə söhbət etdikdən sonra pedaqoji heyətlə sağollaşdı. Mən və fotoqrafımız da səfərə bağlı xəbər hazırlamaq üçün onları izləyirdik. Olduğumuz bütün məktəblərdə görüşlərdən qeydlər aparırdım.

- Yorulmadınız ki? - Nazir müavini mənə baxaraq soruşdu.

- Xeyr, işimizdir, - dedim.

Necə yorula bilərdik? Qarabağa Böyük Qayıdış bizi Şuşaya gətirib, oradan isə Xocalıya aparacaqdı. O Xocalıya ki, illər boyu adını eşidəndə helikopter pərlərinin səsi, külək, "Qaldır üzünü, uşaqları aparın, insafsızlar..." ifadələri qulaqlarımda səslənirdi. Xocalı deyəndə Çingiz Mustafayevin çəkilişindən olan bu səslər beynimdə canlanırdı.

